

— *Slachtoffers* —

1. Gesneuveld in de meidagen van 1940

*Adrianus Johannes (Arie) Beemsterboer
30 maart 1911 - † 12 mei 1940, Voorthuizen*

De oorlog begint

Op 10 mei 1940 breekt ten slotte die zo lang gevreesde oorlog uit met Duitsland. Langedijk merkt dat meteen door het bombardement op het vliegveld van Bergen. Dat is in de vroege ochtend om 4.00 uur heel goed te horen en ook te zien door de hemelsbreed vrij korte afstand. Veel Langedijkers gaan hun bed uit en kijken buiten op straat naar de op vuurwerk lijkende flitsen.

Het schouwspel is in Langedijk veilig te bekijken maar velen vragen zich meteen af wat er verder in het land gebeurt. Veel Langedijker mannen zitten namelijk als soldaat verspreid over het land en hoe zal het hen vergaan? Niemand die dat precies weet.

Na de overgave van Nederland op 14 mei 1940 ontstaat natuurlijk de angstige vraag of alle soldaten wel weer veilig thuis zullen komen. Langedijk heeft geluk, alle soldaten keren uiteindelijk terug, op één na: Arie Beemsterboer.

Het zal je als familie maar treffen. Je zult maar de vrouw zijn van Arie en in verwachting zijn van het tweede kind. Het onpeilbare verdriet vanwege die ene soldaat die niet terugkeert wordt op geen enkele manier goed gemaakt door de terugkeer van de anderen. Inderdaad, puur cijfermatig heeft Langedijk geluk dat slechts één soldaat niet terugkeert.

Laten we eens kijken hoe Arie Beemsterboer is gesneuveld.

Gelegerd bij Amersfoort

Arie is gelegerd bij Amersfoort en mist zijn zwangere vrouw en dochttertje van drie die hij alleen tijdens verlofdagen mag bezoeken. Een paar dagen voor die 10e mei 1940 heeft hij voor een paar weken een pension voor ze gehuurd, dichtbij zijn legerplaats. Dan kan hij ze regelmatig bezoeken om het saaie soldatenleven even te onderbreken.

Maar dan breekt die oorlog uit en moet zijn gezin direct weg wegens alle gevaren en ze vertrekken naar familie in Arnhem.

Arie komt inderdaad in gevaarlijk gevechtsgebied terecht bij de Grebbeberg.

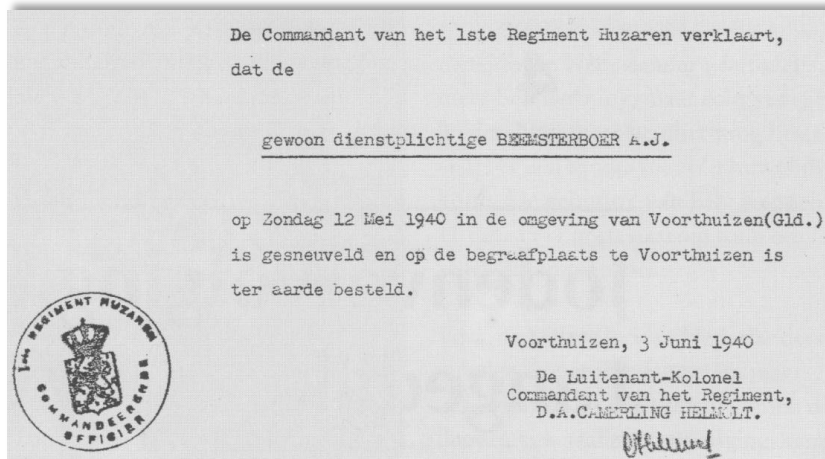
Op 12 mei gaat hij met zijn regiment per fiets de Gelderse Vallei in om te verkennen waar de vijand zich bevindt. Bij het plaatsje Voorthuizen raken ze plotseling in gevecht met een overmacht van het moderne Duitse leger en worden ingesloten. Arie wordt getroffen door een kogel in zijn rug en wordt door een kameraad naar een wat dieper gelegen greppel gesleept. Hij is er slecht aan toe en vraagt zijn groep om zonder hem verder te gaan. Die groep wordt later ingesloten en geeft zich over.

Cabaretier en tekstdichter Jaap van de Merwe heeft in het lied *Drie Eskadrons de gevechtsacties in de Gelderse Vallei* bezongen met onder andere de volgende regels:

*Drie eskadrons huzaren zijn gereden
Op die Pinksterdag in mei
Drie patrouilles, geen is weergekeerd
Uit de Gelderse Vallei
Simon Thoma was erbij en Cruijff
Kooistra, Scholten, kleine Bruinsma, **Beemsterboer** en Duyff
Drie patrouilles, geen is weergekeerd
Uit de Gelderse Vallei*

En verder:

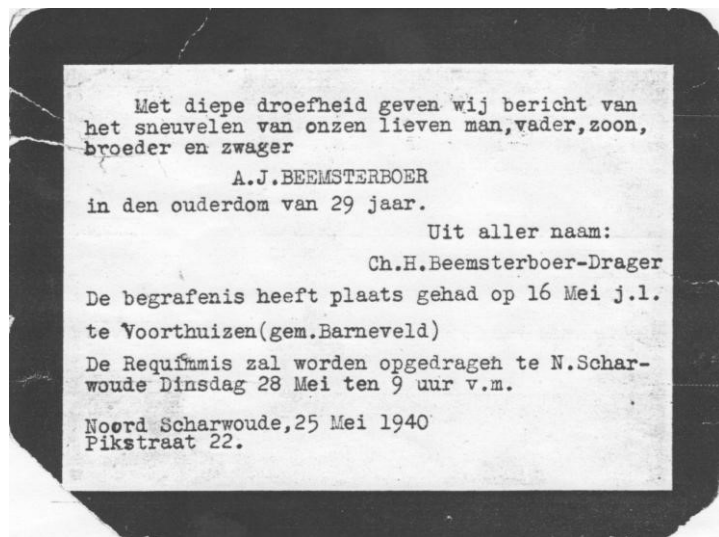
Duyff heeft nog liggen zenuwen met Beemsterboer, gewond en later dood.

De commandant van Arie verklaart dat de overlijdensdatum 12 mei is geweest

Wanneer overleden

In de chaos van die eerste oorlogsdagen weet niemand precies waar Arie is en of hij nog leeft. Zijn gezin in Arnhem en zijn ouders in Langedijk zitten volop in spanning. Pas een dag na de capitulatie van Nederland wordt hij op 15 mei gevonden op de plek waar zijn groep hem moest achterlaten. Hij blijkt al enige tijd te zijn overleden. Het eerste bericht hiervan krijgen zijn ouders via een kaart van een kameraad die vertelt dat Arie is gesneuveld.

In de overlijdensadvertentie wordt nog geen overlijdensdatum genoemd

Op 16 mei blijkt hij in Voorthuizen te zijn begraven. In Langedijk komt er snel een inzameling om hem terug te halen en dat geldt is er binnen de kortste keren. Na een herdenkingsmis op 28 mei wordt hij op 11 juni 1940 plechtig herbegraven op het rooms-katholieke kerkhof in Noord-Scharwoude.

In alle officiële documenten staat “overleden gevonden op 15 mei” omdat de echte datum niet bekend is. Zijn kameraden weten wel beter: het is 12 mei geweest. Zijn commandant zegt dat ook in een verklaring. Die datum heeft zijn vrouw overgenomen en die staat op zijn grafsteen. Ze heeft het militaire graf van Arie altijd intact gelaten, hoewel het overheidsbeleid is alle oorlogsslachtoffers naar een ereveld over te brengen.

Zo wordt het graf van Arie langzamerhand steeds unieker en is de laatste rustplaats van het eerste oorlogsslachtoffer van Langedijk nog steeds te bezichtigen.

Bij de geboorte van hun zoontje op 15 oktober 1940 worden de voornamen doorgegeven van zijn vader: Adrianus Johannes.

Zijn vrouw Charlina Hendrika Beemsterboer-Drager is in 1990 bij hem begraven.

*Het militaire graf van
Arie Beemsterboer,
rooms-katholieke kerkhof
in Noord-Scharwoude*